

Тихоненко Ірина Вікторівна - аспірантка кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики Чорноморського державного університету імені Петра Могили

УДК: 327.5-049.5(549.1)

ЗАГРОЗИ БЕЗПЕЦІ ПАКИСТАНУ ЯК ПЕРЕДУМОВА ТРАНСФОРМАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ В ПІВДЕННІЙ АЗІЇ

На прикладі Південної Азії автор з'ясовує важливість безпекового чинника у формуванні регіону, застосовуючи теорію регіональних комплексів безпеки Б. Бузана. Автор дійшов висновку про трансформацію регіонального комплексу безпеки за рахунок включення до нього Афганістану. Основою для такого твердження виступає класифікація загроз безпеці Ісламської Республіки Пакистан як ключового актора у конструюванні архітектури регіональної безпеки.

Ключові слова: Пакистан, Південна Азія, Б. Бузан, безпековий чинник, традиційні та нетрадиційні загрози безпеки.

УГРОЗЫ БЕЗОПАСНОСТИ ПАКИСТАНА КАК ПРЕДПОСЫЛКА ТРАНСФОРМАЦИИ РЕГИОНАЛЬНОЙ СИСТЕМЫ БЕЗОПАСНОСТИ В ЮЖНОЙ АЗИИ

На примере Южной Азии автор выясняет важность фактора безопасности в формировании региона, применяя теорию региональных комплексов безопасности Б. Бузана. Автор пришел к выводу о трансформации регионального комплекса безопасности за счет включения в него Афганистана. Основой для такого утверждения выступает классификация угроз безопасности Исламской Республики Пакистан как ключевого актера в конструировании архитектуры региональной безопасности.

Ключевые слова: Пакистан, Южная Азия, Б. Бузан, фактор безопасности, традиционные и нетрадиционные угрозы безопасности.

SECURITY THREATS IN PAKISTAN AS A BACKGROUND OF TRANSFORMATION OF REGIONAL SECURITY SYSTEM IN SOUTH ASIA

The author finds the importance of security factor in shaping region, using B. Buzan's regional security complexes theory on the example of South Asia. The author concluded that the transformation of the security complex could be implemented by the inclusion of Afghanistan. The qualification of threats to the Islamic Republic of Pakistan, as one of the main actor of regional security architecture, is the basis for this claim.

Key words: Pakistan, South Asia, B. Buzan, security factor, traditional and non-traditional security threats.

Однією з основних рис міжнародних відносин є регіональний рівень взаємодії між державами. Специфічною ознакою регіональних відносин є їхня транскордонність, що унеможливорює виділення ряду учасників конкретного регіону без урахування сусідньої регіональної системи. Безпекова сфера є тим лакмусовим показником рівня взаємозалежності не лише внутрішньої та зовнішньої політики держави, а й атрибутом конструювання регіону, де й відбувається зіткнення національних інтересів його суб'єктів.

Таке зіткнення призводить до виникнення дуалізму в безпековій, зовнішній та, як результат, регіональній політиці держави. Ісламська Республіка Пакистан (ІРП) є прикладом «бі-регіонального» актора міжнародних відносин. Держава, яку географічно включають до Південної Азії та до регіону Середнього Сходу, з точки зору геополітики не може розглядатися окремо у контексті певного географічного регіону. Такий географічний дуалізм Пакистану та його геополітична єдність з Афганістаном дають підстави для переосмислення теорії регіональних комплексів безпеки Б. Бузана (ТРКБ). Визначним елементом у чому стають військово-політичні загрози офіційному Ісламабаду.

Науковці при дослідженні безпекових аспектів регіоналізму ґрунтуються на ТРКБ

Б. Бузана [11]. Для визначення ролі загроз у формуванні безпекової політики держави та рівня стабільності регіональної системи є важливими теоретичні напрацювання українського дослідника В. Ю. Константинова [4] російських науковців (К. О. Кокунова [3], Ю. В. Косова [5]) та вчених зі Сходу (С. Гуанкай [2], Н. Найяк [14]), а також підходи до загроз, висвітлені у документах міжнародних організацій [10;15;16;19]. Класифікація загроз безпеці ІРП як підґрунтя трансформації Південноазійського регіонального комплексу базується на аналізі результатів досліджень В. Я. Белокреницького [1], А. Прієго [6], І. І. Хохлова [7], А. Шана [17] та І. М. Ястремської [8].

Мету статті автор вбачає у характеристиці Південноазійського регіону за теорією Б. Бузана та класифікації основних загроз безпеці Пакистану як передумови трансформації регіону Південної Азії крізь призму сучасних реалій.

Один із засновників теорії регіональних комплексів безпеки (ТРКБ), Баррі Бузан, вважає головним критерієм виокремлення конкретних міжнародних регіонів високий рівень взаємозалежності в сфері безпеки, що усвідомлюється сусідніми між собою державами [11].

Під комплексом безпеки, на думку дослідника, слід розуміти транснаціональний регіон, що містить держави та їх складові частини, яких об'єднують сталі уявлення про безпеку та відносини у сфері безпеки. Б. Бузан визначає основні параметри концепції регіональних комплексів безпеки, а саме: існування в регіоні більше, ніж двох суб'єктів, полярності між ними та діалогу у форматі «дружба-ворожнеча». Полярність між регіональними державами варіюється від однополярності (unipolarity) до багатополярності (multipolarity) та від дружби до ворожнечі («friendship-enmity»). Такі варіації проходять певну еволюцію від конфліктогенності через режим безпеки до безпекової спільноти [11].

Кожен регіон, за концепцією Б. Бузана, може бути охарактеризований за класичними характеристиками: рівень внутрішньої ситуації в країні, відносини у форматі «держава-держава», співпраця конкретного регіону із сусідніми регіональними структурами та рівнем впливу «центрів сили» на відносини в регіоні.

Південноазійський регіон є вдалою моделлю для застосування на практиці ТРКБ. Тенденції регіоналізму в Південній Азії ґрунтуються не на економічній інтеграції, а переважно на специфічних проблемах політичного життя учасників регіону. Найяскравішими прикладами внутрішньодержавної нестабільності є існування в Пакистані ісламістських угруповань терористичного спрямування та численних сепаратистських рухів в Індії. Відносини у форматі «держава-держава» проявляються у вигляді дилеми безпеки – пакистансько-індійського ядерного протистояння та односторонній взаємодії Індії з іншими південноазійськими країнами без залучення ІРП. За Б. Бузаном, рівень міжрегіональної взаємодії втілюється у невід'ємному впливі Афганістану на регіональну безпеку. США (афганська проблема) та КНР (пакистансько-китайський військово-стратегічний альянс, зокрема у ядерній сфері) виступають світовими «центрами сили», які впливають на регіональну безпеку.

Б. Бузан, виділяючи Південноазійський комплекс безпеки, включає до нього Пакистан як державу, яка має дилему безпеки з Індією. Афганістан у цьому контексті розглядається як країна-ізолятор (country-insulator), яка відокремлює комплекс Південної Азії від іншої регіональної системи і втілює вище зазначений рівень міжрегіональної взаємодії [6].

Крізь призму сучасної розстановки сил та зовнішньополітичних пріоритетів Пакистану можна стверджувати про певні зміни у безпековому комплексі Південної Азії. Б. Бузан запропонує три ймовірні варіанти розвитку регіонального комплексу безпеки (РКБ):

статус-кво (не передбачається зміна основної структури комплексу);

внутрішня трансформація (на структуру РКБ можуть впливати внутрішні зміни, такі як: інтеграція, поляризація, нерівномірний розвиток учасників та ін.);

зовнішня трансформація (зміни за рахунок розширення чи звуження кордонів РКБ за рахунок варіації складу елементів регіону) [6].

На нашу думку, за сучасних умов, у Південній Азії здійснюється реалізація третього варіанту. За ним, до меж Південноазійського РКБ долучається Афганістан, який з 2008 року

увійшов до інституційної складової організації регіону, а саме, став восьмою країною-членом Південноазійської асоціації регіонального співробітництва (СААРК) [19]. У свою чергу, Афганістан уособлює значний ряд загроз безпеці Пакистану, які, як результат, впливають на стабільність у регіоні.

З огляду на дану трансформацію Китай варто розглядати як країну, яка є точкою міжрегіональної взаємодії Південної та Південно-Східної Азії, а також як світовий «центр сили» разом із США, які впливають на розстановку сил у Південній Азії. Підтвердженням чого є міждержавні договори: між Пакистаном і КНР («Заява про спільне бачення щодо поглиблення пакистансько-китайської стратегічної взаємодії та партнерства в Новій Ері» від 5 липня 2013 р. [13;17]) та США з Індією (американсько-індійська угода «Про співробітництво в сфері цивільної ядерної енергетики» від 10 жовтня 2008 р. [10;17]).

Передумовою такої трансформації регіону за рахунок включення до нього Афганістану виступають загрози безпеці Пакистану, який нерозривно поєднаний як з афганською проблемою, так і з Південною Азією – через ядерне протистояння з Індією.

Безпека держави уособлює такий стан, за якого відсутні загрози національним інтересам. Російський дослідник Кокунов К. А. дає визначення поняттю «безпека» через «загрозу», яка містить у собі такі складові як: «небезпека» – «виклик» – «ризик». Така градація отримала назву «шкала ескалації», в основі якої лежить військовий фактор.

Загроза – реальний намір, або можливість нанесення збитку національним інтересам, у тому числі за допомогою військової сили (загроза на відміну від небезпеки включає в себе не тільки об'єктивну можливість нанесення збитку, а й суб'єктивний намір).

Небезпека – наявність об'єктивної можливості нанесення збитку національним інтересам, у тому числі за допомогою сили (об'єктивна можливість збитку).

Виклик – протидія реалізації безпеки держави, яка не переростає у військовий конфлікт.

Ризик – висока вірогідність виникнення ситуацій, які здатні перешкодити досягнення цілей безпеки, у тому числі у військовій сфері [3].

У міжнародних відносинах існує поділ загроз на «старі» та «нові». До «старих» загроз відносять ті, які могли спричинити ядерне протистояння у біполярну добу. «Нові» загрози виникли на початку ХХІ ст. і утворюють так звану тріаду: міжнародний тероризм, розповсюдження зброї масового знищення, внутрішні військові конфлікти [14]. До них також відносять нелегальний обіг наркотичних речовин, порушення прав людини та ін. [5].

Б. Бузан щодо проблеми національної безпеки є прихильником дуалістичного підходу до класифікації загроз: з позиції сили (можливості) та ідеї (ідеології). Територія держави «може опинитися під загрозою внутрішнього характеру, а також загрози можуть прийти і за її межами держави» [3]. З точки зору національної безпеки Бузан проводить відмінність між військовими загрозами (захоплення території, вторгнення, окупація, зміна уряду, маніпуляція політикою), економічними загрозами (експорт, обмеження імпорту, маніпулювання цінами, несплата боргу, валютний контроль і т. д.) і екологічними загрозами [11].

Цей загальний поділ загроз на «нові» та «старі» імплементується у багатьох офіційних документах. Доповідь Групи високого рівня із загроз, заснована Генеральним Секретарем ООН Кофі Аннаном у 2004 році, містить шість блоків загроз, які світ має намагатися подолати зараз і в майбутні десятиліття: 1) війни між державами; 2) насильство всередині держав, у тому числі громадянські війни, великомасштабні порушення прав людини та геноцид; 3) злидні, інфекційні хвороби та екологічна деградація; 4) ядерна, радіологічна, хімічна та біологічна зброя; 5) тероризм; 6) транснаціональна організована злочинність [20].

У 2005 році Генеральний секретар ООН Кофі Аннан у доповіді «При більшій свободі» підтримав підхід, запропонований Групою високого рівня. Генсек звернув особливу увагу на такі загрози як: міжнародні конфлікти, тероризм, організована злочинність, ядерна зброя та зростання ризику превентивної війни [16].

«Стратегія ОБСЄ з протидії загрозам безпеки та стабільності у ХХІ ст.» від 2003 р. поділяє загрози на традиційні та нетрадиційні. До традиційних належать територіальні конфлікти та розповсюдження ядерної зброї, до нетрадиційних – енергетичні, тероризм,

кіберзлочини, наркоторгівля, відмивання грошей та нелегальна міграція [15].

Китайський дослідник С. Гюанкай дає пояснення вище зазначеним двом великим групам загроз. Традиційні загрози – загрози, які впливають на політичну та військову сферу. Після закінчення холодної війни ними залишаються перш за все гегемонізм та політика з позиції сили. Під нетрадиційними загрозами безпеці розуміються чинники, що створюють загрози суверенним державам та існуванню людства, за винятком таких традиційних загроз безпеки, як військові, політичні та дипломатичні.

Нетрадиційними загрозами в основному вважають тероризм, контрабанду наркотиків, серйозні інфекційні захворювання, піратську діяльність, нелегальну міграцію, а також фактори, що загрожують безпеці навколишнього середовища, економічної, фінансової та інформаційної безпеки [2]. Варто підкреслити, що особливого значення серед нетрадиційних загроз набуває проблема тероризму, яка не лише має у собі аспекти військово-політичних загроз, а й створення терористами транснаціональних фінансових мереж, його поєднання з наркобізнесом та організованою злочинністю.

У сферу нашого дослідження не входить розгляд соціальної, економічної, фінансової, інформаційної, енергетичної та екологічної безпеки. Ми детально розглянемо лише військово-політичний аспект національної безпеки Пакистану. Варто наголосити, що, ґрунтуючись на вище зазначених класифікаціях загроз, автор зупиниться на аналізі «небезпек», «викликів» та «ризиків» як складових загроз, у їхньому поділі на «старі» (традиційні) та «нові» (нетрадиційні).

В узагальненому вигляді ця характеристика буде виглядати наступним чином:

традиційні загрози Пакистану (територіальні конфлікти з Індією та Афганістаном, пакистансько-індійське ядерне протистояння);

нетрадиційні загрози (тероризм у поєднанні з ісламським екстремізмом та сепаратизмом, що призводить до військових дій).

Крізь призму військово-політичного середовища Пакистану тероризм, як загрозу нетрадиційну, варто розглядати з традиційним відтінком у вигляді територіального сепаратизму та можливого надходження технологій ядерної зброї до рук терористів. Сучасні пакистанські реалії створюють прецедент поєднання різних нетрадиційних загроз в одне замкнуте коло. Мається на увазі неможливість відокремлення тероризму від міграційних потоків та нелегального наркотрафіку, який є одним із способів фінансування та функціонування терористичних угруповань у Пакистані.

Тож варто розглянути основні фактори, які дестабілізують внутрішнє середовище у Пакистані та впливають на його зовнішню політику в регіоні, акцентуючи увагу на безпековий чинник.

Основними загрозами у їхньому класичному розумінні та традиційній формі для офіційного Ісламабаду виступають: вірогідність виникнення ядерної війни у регіоні між Індією та Пакистаном та загроза порушення територіальної цілісності через значну кількість територіальних конфліктів на етнічному та конфесійному ґрунті.

Вище зазначені конфлікти представлені як на півночі, так і на півдні країни. Південний конфліктний регіон – Кашмір (пакистанський Азад Кашмір та індійський штат Джамму і Кашмір) [1]. На Південному Сході і на кордоні з Індією існує проблема Пенджабу. Північний конфліктний регіон – це територіальні конфлікти Пакистану з Афганістаном, представлені пакистанською провінцією Пуштуністан та Північно-Західною прикордонною провінцією Пакистану (ПЗПП) [12]. Офіційний Ісламабад має знаходити спільну мову й з сепаратистськими угрупованнями провінції Східний Белуджистан, яка знаходиться на кордоні з Афганістаном та Іраном, більшість населення якої складають пуштуни та белуджі.

Територіальні та етноконфесійні конфлікти є фундаментом умовної піраміди конфліктогенності Пакистану. Зокрема, кашмірське питання є каталізатором розвитку та стримування застосування ядерної зброї в регіоні Південної Азії. Через це територіальне розмежування відбувається протистояння між Індією та Пакистаном, так званими ядерними державами «другої хвилі», які не підписали Договір про нерозповсюдження ядерної зброї

1968 року [8]. Ядерна доктрина Ісламабаду підносить його імідж серед держав ісламського світу. Пакистан залишає за собою право нанесення превентивного удару, умови виконання якого прокоментовані генералом Халідом Кхидваї, який обіймав посаду голови відділу стратегічного планування за президенства П. Мушаррафа, в інтерв'ю від 2002 р.:

Індія атакує Пакистан і завойовує велику частину його території;

Індія руйнує велику частину наземних або повітряних сил Пакистану;

Індія намагається чинити економічні тиски щодо Пакистану;

Індія штовхає Пакистан до політичної дестабілізації або розгортає масштабну внутрішню підривну діяльність в країні [18].

Саме ядерний чинник та ісламське підґрунтя державотворчих процесів у Пакистані породжують загрози «нового покоління» – тероризм, нерозповсюдження зброї масового знищення та способів її доставки.

На основі цього факту видається за доцільне розгляд наступної складової конфліктогеності Пакистану – «небезпека», якій притаманне використання сили та військовий фактор. Небезпекою для Ісламабаду є поширення тероризму, а саме, як на внутрішньому рівні у вигляді організації «Техрік-і-Талібан-Пакистан» (ТТП) та її протидії офіційній владі, так і на зовнішньому або регіональному, на територію Індії та Афганістану, що призведе до загострення відносин з сусідами першого геополітичного порядку. Терористичні угруповання, які знаходяться у Пакистані, надаючи підтримку повстанському руху в Кашмірі, здійснили ряд терористичних актів у Індії. Одним із наймасштабніших вважається теракт 26 листопада 2008 р. у Мумбаї, під час якого загинуло 195 осіб мирного населення [12]. Кожен новий теракт збільшує як антимусульманські настрої в Індії, так і сприйняття мусульман як екстремістів, що впливає безпосередньо на імідж Пакистану як у регіоні, так і в світі. Дії терористів та їхня активність у державі супроводжується підтримкою сепаратистів, що наближає цю «небезпеку» до розряду «загрози» – порушення територіальної цілісності.

Викликом безпеці Пакистану є так звані нетрадиційні загрози.

По-перше, існуючий режим нелегального обігу наркотичних речовин на її території. Така загроза є спільно створеною з Афганістаном. Територія країни використовується як бізнесовими колами Пакистану для вирощування коноплі та опіумного маку, так і ззовні – афганськими представниками нелегального наркотрафік. Проблема такого налагодженого виробництва та торгівлі наркотичними речовинами поєднується із терористичною складовою безпекової політики Ісламабада. Важливим є той аспект, що вище зазначені наркотичні рослини вирощуються переважно у конфліктних регіонах, де переважають ісламізовані сепаратистські угруповання та дислокаційні бази «Талібану», зокрема у Пуштуністані, Белуджистані та ПЗПП [9].

По-друге, існуюча проблема нелегальних мігрантів, яка ще більше поєднує Пакистан з Афганістаном. Потоки нелегальних мігрантів йдуть у своїй більшості з афганської території у прикордонні провінції, що ускладнює діяльність правоохоронних органів. Існуюча терористична загроза створює несприятливе середовище для повноцінного забезпечення прав людини та прав біженців та мігрантів. Між обома державами існує питання репатріації біженців [14].

Ці «виклики» є наслідком «небезпеки» від функціонування терористичних угруповань у країні. Ризиком для Пакистану є й надходження ядерних технологій до рук терористів [7]. У випадку недостатнього нагляду за охороною таємниці виготовлення ядерної зброї офіційний Ісламабад стане джерелом загрози миру та стабільності у всій світовій спільноті.

На основі вище згаданих фактів можна стверджувати, що безпека є одним з основних елементів, які покладені в основу конструювання регіону. Регіон Південної Азії є прикладом застосування теорії регіональних комплексів безпеки Б. Бузана, але, зважаючи на зміни у форматі «дружба-ворожнеча» та загрози безпеці його основним суб'єктам, відбувається його трансформація. Каталізатором таких змін виступають загрози безпеці Ісламської Республіки Пакистан серед яких можна виділити традиційні (передовсім ядерне протистояння з Індією,

територіальні конфлікти з сусідніми державами) та нетрадиційні (тероризм у поєднанні з ісламським екстремізмом та сепаратизмом, наркотрафік та нелегальна міграція з Афганістану). Одним із джерел перелічених загроз є Афганістан, набуття яким статусу країни-члена СААРК підтверджує початок трансформаційних процесів у Південній Азії на інституційному рівні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Белокреницкий В. Я. Южная Азия в мировой политике / В. Я. Белокреницкий, В. Н. Москаленко, Т. Л. Шаумян. — М.: Международные отношения, 2003. — 368 с.
2. Гуанкай С. Всеобъемлющая концепция национальной безопасности Китая: шанхайский дух и пути его укрепления / С. Гуанкай // Россия в глобальной политике. — 2009. — № 3. — С. 92-98.
3. Кокунов К. А. Глобальные вызовы, угрозы и риски безопасности / К. А. Кокунов // Обозреватель-Observer. — 2007. — № 11. — С. 103-108.
4. Константинов В. Ю. Регіоналізм та регіоналізація в міжнародних відносинах. Монографія / В. Ю. Константинов. — К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2006. — 200 с.
5. Мировая политика и международные отношения: учебное пособие / под ред. Ю. В. Косов. — СПб.: Питер, 2012. — 384 с.
6. Приего А. Пакистан между региональными комплексами безопасности Центральной и Южной Азии / А. Приего // Центральная Азия и Кавказ. — 2008. — № 6. — С. 63-83.
7. Хохлов И. И. Ядерный Пакистан — дихотомия силы и слабости / И. И. Хохлов // Мировая экономика и международные отношения. — 2011. — № 8. — С. 15-24.
8. Ястремська І. М. Ядерне стримування в Південній Азії / І. М. Ястремська // Гілея: Науковий вісник: Збірник наукових праць. — 2011. — Вип. 51 (№ 9). — С. 557-561.
9. Afghanistan, Iran and Pakistan: Border Management Cooperation in Drug Control [Електронний ресурс] // United Nations Office on Drugs and Crime (Управління ООН з наркотиків і злочинності). — November 2010. — Режим доступу: http://www.unodc.org/documents/afghanistan//Rainbow_Strategy/Green_paper_6_Jan._2012.pdf.
10. Agreement for Cooperation Between the Government of the United States of America and the Government of India Concerning Peaceful Uses of Nuclear Energy (123 Agreement) [Електронний ресурс] // Council on Foreign Relations (Неурядова міжнародна організація «Council on Foreign Relations») — Режим доступу: <http://www.cfr.org/india/agreement-cooperation-between-government-united-states-america-government-india-concerning-peaceful-uses-nuclear-energy-123-agreement/p15459>
11. Buzan B. Regions and Powers. The Structure of International Security / B. Buzan, O. Wæver. — New York: Cambridge University Press, 2003. — 570 p.
12. Emerging Asian regionalism: A partnership for shared prosperity. — Mandaluyong City, Phil.: Asian Development Bank, 2008. — 292 p.
13. Joint Statement on «Common Vision for Deepening Pakistan-China Strategic Cooperative Partnership in the New Era» [Електронний ресурс] // Ministry of foreign affairs of Pakistan (Міністерство закордонних справ Пакистану). — Режим доступу: <http://www.mofa.gov.pk/pr-details.php?prID=1301>.
14. Nayak N. Cooperative Security Framework for South Asia / N. Nayak. — New Delhi: PENTAGON PRESS, 2013. — 256 p.
15. OSCE strategy to address threats to security and stability in the twenty-first century [Електронний ресурс] // OSCE (ОБСЄ). — Режим доступу: <http://www.osce.org/mc/17504>.
16. Report on the Secretary-General on «In larger freedom: towards development? Security and human rights for all» [Електронний ресурс] // United Nations Organization (Організація Об'єднаних Націй). — Режим доступу: http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/59/2005.

© Федорук С. Д.

17. Shan A. H. Pak-China Diplomatic and Military Relations: An Analysis / A. H. Shah // Berkeley Journal of Social Science. – 2013. – Vol. 3. – P. 58-71.

18. Statement by Lt. Gen. Khalid Kidwai [Електронний ресурс] // Pugwash Conferences on Science and World Affairs (Міжнародна конференція науковців та політичних діячів «Pugwash Conferences on Science and World Affairs»). – Режим доступу: <http://www.pugwash.org/september11/pakistan-nuclear.htm>

19. The Desk for South Asian Association for Regional Cooperation [Електронний ресурс] // Ministry of Foreign Affairs of Islamic Republic of Afghanistan (Міністерство закордонних справ Ісламської Республіки Афганістан). – Режим доступу: <http://mfa.gov.af/en/page/6546/6565/6566>

20. The Report of the Secretary-General's High-level Panel on Threats, Challenges and Change 2 December 2004 [Електронний ресурс] // United Nations Organization (Організація Об'єднаних Націй). – Режим доступу: http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/59/565.

Федорук Світлана Дмитрівна – аспірантка кафедри політичних наук Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

УДК 101.1:316:291.4

РЕЗОЛЮЦІЯ ДО ДЕВ'ЯТОЇ СТАТТІ КОНСТИТУЦІЇ ЯПОНІЇ – ШЛЯХ ДО ВІДРОДЖЕННЯ ЯПОНСЬКОЇ МІЛІТАРИЗАЦІЇ

У статті розглядається Резолюція від 1 липня 2014 р. до дев'ятої статті Японської Конституції. Головні положення Резолюції та ймовірні наслідки впливу на «Пацифістську» Політику Японії. Сучасний етап Японського воєнно-політичного становища. Передумови та причини створення Резолюції до дев'ятої статті Японської Конституції. Реакція на Резолюцію у Японії та поза її межами. Роль ліберально-демократичної партії на зміни у воєнній політиці країни.

Ключові слова: Японська Конституція, Резолюція до дев'ятої статті Японської Конституції, Японське воєнно-політичне становище, Ліберально-демократична партія Японія.

РЕЗОЛЮЦІЯ К ДЕВ'ЯТОЇ СТАТТІ КОНСТИТУЦІЇ ЯПОНІЇ – ПУТЬ К ВОЗРОДЖЕННЮ ЯПОНСЬКОЇ МІЛІТАРИЗАЦІЇ

В статті розглядається Резолюція від 1 липня 2014 р. до дев'ятої статті Японської Конституції. Основні положення резолюції та можливі наслідки впливу на «пацифістську» Політику Японії. Сучасний етап Японського воєнно-політичного становища. Передумови та причини створення Резолюції до дев'ятої статті Японської Конституції. Реакція на Резолюцію в Японії та за її межами. Роль ліберально-демократичної партії на зміни в воєнній політиці країни.

Ключевые слова: Японская Конституция, Резолюция к девятой статье Японской Конституции, Японское воєнно-політичне становище, Либерально-демократическая партия Японии.

THE RESOLUTION TO THE NINTH ARTICLE OF THE CONSTITUTION OF JAPAN AS THE WAY TO THE RECOVERING OF THE JAPANESE MILITARIZATION

The article deals with The Resolution of the ninth article of the Japanese Constitution from the 1st of July 2014. The main provisions of the Resolution and the possible effects of the Japanese "pacifist" policy. The current stage of the Japanese military-political situation. The backgrounds and